

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಯಾವುದು ಕೇಳಿದರೂ ಕೇಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಾಯ್ಕರು. ಅದಕ್ಕೆ ರೂಲ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಇದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ನಡೆಯೋಣ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಿಯಮಾನುಸಾರವಾಗಿ ಹೋಗೋಣ. ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ತಮಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನನಗೂ ಸಿಟ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೊಬ್ಬರಿಗೇನೇ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನನ್ನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಾವೂ ಕೂಡ 25 ಭಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಕಾರ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಬಂದಿದೆ. ಅದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಈ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಬರುತ್ತವೆ. ಈಗ ಇಷ್ಟು ಅವಸರದಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಈಗ ತಾವು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Programme of Business of the House

[(Announcement)]

MADAM SPEAKER.—At a meeting of the Business Advisory Committee held yesterday the 19th June 1972, the Committee recommended the following programme of business :—

General discussion on Budget .. From 22nd June 1972 to 27th June 1972 (both days inclusive).

Discussion and voting of Demands for Grants. From 28th June 1972 to 14th July 1972 (both days inclusive).

Appropriation Bill ... 15th July 1972.

The Committee also recommended that non-official business may be allotted on subsequent days as per rules.

Notice of Adjournment Motion *re* : Reported Damage to the Pressure Tunnel of Sharavathi Valley Project

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಶರಾವತಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಡ್ಡರ್ನ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ಈ ದಿನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ರೂಲಿಂಗ್‌ನೊಡನೆ ಸಚಿವರು ಶರಾವತಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಜೂನ್ 3ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವರದಿ ಆಗಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :—

“ನಾರ್ತ್ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತುಕಳರೆ ಸುರಂಗ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೊರಕಲು, ಶರಾವತಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಯಂತ್ರದ ಚಕ್ರಗಳಿಗೆ ತೀವ್ರ ಜಖಮ” ಎಂದು.

ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಇದು ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಬೇಕು, ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಕೂಡ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೂ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಪೀರಪ್ಪನವರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಮಗೇರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈವೊತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೆ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದಂಥ ಹೇಳಿಕೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಅವರು ಈ ವಿಚಾರ ಕೊನೆ ಮುಟ್ಟುವವರೆಗೂ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಮಾತು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಶರಾವತಿ ಡೀರ್ ಬಗ್ಗೆ probe has been ordered ಎಂದು ಇದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಶರಾವತಿ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರ ಮೆರಿಟ್ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಡ್ಡರ್ ಮೆಂಟ್ ಪೋಷಣೆ ಮೂವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಕಾಲಂಕಪ್ಪ ವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಪಾದನೆ ಏನು ಇದೆ ಎಂದರೆ ಬಹುಶಃ ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೂ ಆಪಾದನೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಆಪಾದನೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಅವರು 1958 ರಲ್ಲಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 18ನೇ ಕಾರಿಬು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವೊತ್ತು ಪೀಸ್‌ವರ್ಕ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಇದ್ದುದನ್ನು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಆಗಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಆಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಯ್ಯಂಗರವರು ಕೇಳಿದ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1957ರಲ್ಲಿ ಮರಾಮತ್ ಸಚಿವರು ಆಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು ಪೀಸ್‌ವರ್ಕ್ ಸಿಸ್ಟಂನು ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಅಂದರೆ 1958ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತೀವ್ರಗತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಪೀಸ್‌ವರ್ಕ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಇದ್ದುದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಆಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು ತಾವೇ. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ತಾವೂ ಕೂಡ ಹೊಣೆಯಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಯಾರು ಹೊಣೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇರಾಗಿ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. 1958 ರಿಂದ 61ರ ವರೆಗೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ರೋಗೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವಾಗ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಸಿಸ್ಟಂ ತಂದದ್ದು ತಾವೇ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೂ ಆಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಬೆಂಟರುಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷೆಪ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರು ತಾವೇ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಈಗ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಶರಾವತಿ ಕರ್ಮಕಾಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಲೇಬೇಕು. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಮೇಲೂ ಆಪಾದನೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದು ವಿಚಾರಣೆ ಆಗುವವರೆಗೆ ಅವರು ಸಚಿವನೌನದಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಆಪಾದನೆಗಳು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರ ಕಾಲದಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ ಸರ್ವಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ, ಹೆಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ, ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಮತ್ತು ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಅವರ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆದದ್ದು ದಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಯಾರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಮೇಲೆರಾಗಿ ಆಪಾದನೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆದು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಗಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶರಾವತಿ ಟನರೆ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದು ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಇದು 1961ರಲ್ಲೇ ಮುಗಿದುಹೋಗಿರುವ ಕೆಲಸ. ಒಂದುವೇಳೆ ಅವರಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೂ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಲಿ. ಈ ಪಾಟೀಲಿಗೆ 120 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಅಪವ್ಯಯ ಮಾಡಿದರೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಇದು ತನಿಖೆ ಆಗಲೇಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿ ಪಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಈ ಕೆಲಸನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಬ್ಬ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಆಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಹಾಕಬಾರದು. ಇದನ್ನು ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರವರೊಬ್ಬರಿಂದ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸಾಲದು

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಆಗಲೇಬೇಕು. ಇದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜೀವನಾಡಿ ಯಾದಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಪೂರ್ವ ಶರಾವತಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೊರಗಡೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ white paper ಪಬ್ಲಿಷ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ preliminary enquiry by any officer not necessary. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ಪ್ರೋಬ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಯವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಬೇಕು. ನಾನು ಯಾರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಮೈಬಿಕ್ಕಿಕವಾಗಿ ಮಾತ ನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಚಿವರ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಬೇಕು. ಈ ಹೊತ್ತು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಇರುವುದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. 1968ರಲ್ಲಿ ರಿಪೇರಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದುದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಚೆನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಈ ಪಾಪದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಯಾರು ಯಾರು ಹೊಣೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿಚಾರಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಪಾಪದ ಹೊರೆ ಹೊರುವವರು ಯಾರು ಎನ್ನುವುದು ನಿರ್ಧರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯತನಕ ಇಂಥ ಆಪಾದನೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಯಾರೊಬ್ಬರ ಮೇಲೂ ಹೊರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ಪ್ರೋಬ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಲಿ. ಅವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬದ್ಧರಾಗೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಪೈಟ್ ಹೇಪರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; 1959 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮತ್ತು 1965 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಿಗ್ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ತಪ್ಪನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸರ್ವೆ ಫಿಕ್ಸೇಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಾದ ಕೂಡ ಈ ಸಭೆ ಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ನಾನು ಈ ಕತೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಯಾರ ಪಾಪವನ್ನೇ ಆಗಲೇ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ಪ್ರೋಬ್ ಆಗಲೇಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅಭಿಮಾನವಿರಬಹುದು, ಅವರು ಹಿರಿಯ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು, ಉತ್ತಮತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ಅವರಿಗಿದೆ. ಆದರೆ ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ಪ್ರೋಬ್ ಆಗುವತನಕ ಅವರು ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪೂರ್ವ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ಪ್ರೋಬ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುವುದು ಬೇಡ. ಪ್ರಿಮಿಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಹುಡುಕಿಸುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ, ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

↑ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಕೂಡ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ಪ್ರೋಬ್ ಆಗಬೇಕು, ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಡಿಮಾಂಡನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮೊದಲು ರಾಜಿ ನಾಮ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಷರತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹಿಂದೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ಇದರಲ್ಲಿವೆ. ಅವರು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ದೊಡ್ಡ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬರುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶರಾವತಿ ಕರ್ಮಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನೇನೂ ಪಾಲುಗಾರರಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮೊದಲು ಆ ಸ್ಥಾನ ಬಿಡಬೇಕು, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಇಡೀ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ಪ್ರೋಬ್ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ತಲಕಳರೆ ಟನರ್ ಹಾಳಾಗಿದೆ, ಚಿಪ್ಸ್ ಎದ್ದು ಹೋಗಿದ್ದು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಲ ಅದರ ರಿಪೇರಿ ಯಾಗಿದೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಪುನಃ ಕಿತ್ತು ಹೋಗಿದೆ, ರನ್ಸಿಂಗ್ ವೀಲರ್‌ನ ಹುಲ್ಲುಗಳೆಲ್ಲ ಕಿತ್ತು ಹೋಗಿವೆ, ಇಡೀ ಚಾನರ್ ಕಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ತಲಕಳರೆ ಡ್ಯಾಂ ಗತಿ ಏನಾಗಿದೆಯೋ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಪೂರ್ವಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನೇನಾಗಿ ಹೋಗಿದೆಯೋ ! ಡ್ಯಾಂನಲ್ಲಿ ಚಿಪ್ಸ್ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ, ಅಥವಾ ಇನ್ನೇನು ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಂತೂ ಇಡೀ ಡ್ಯಾಂ ಬಗ್ಗೆ, ಇಡೀ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಅನುಮಾನ ವಾಗಿದೆ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರೋಷದೋಷಗಳು ತುಂಬಿ ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಏನಿದೆ ಇದು ಮೋಸ, ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಇಡೀ ಏಷ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಹೈಡ್ರೊ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಿದೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆದಿರುವುದನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎನ್‌ಕ್ಯೆಸ್ವರಿ ಆಗರೇಬೇಕು, ಒಂದು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗರೇ ಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ದೂರವಿಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಣ್ಣ ಗೌಡರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು, ಹೀಗೆ ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಎಲ್ಲರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗರೇ ಬೇಕು. ಶರಾವತಿ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮತ್ತು ಆಗ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ರಾಲ್‌ಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅವರಿಗೆ ಚಾರ್ಜ್ ಪ್ರೀಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವರೆಲ್ಲ ರುಜು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮಂತ್ರಿ ಆಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ಸಹ ರುಜು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅವರು ಕೂಡ ಜುಡಿಷಿಯರ್ ಎನ್‌ಕ್ಯೆಸ್ವರಿ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಮಾಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು ; ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ ಅವರು ದಯಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತರಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆ ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಕೂಡ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಿ ಅವರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದರಾಗಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ, ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ತಮಗೆ ತೆರಬಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ವಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಣ ಪೋಲಾಗಿದ್ದು ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟರೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರೊಡಗೂಡಿ ನಾನು ಕೂಡ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕರ್ಮ ಕಾಂಡ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಹೆಸರನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಲ್ಲ. ಭಾಷಣ ಚತುರರಾದ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಇದಕ್ಕೆ ಕರ್ಮಕಾಂಡ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸರಿಯಾದ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಶರಾವತಿ ಕರ್ಮ ಕಾಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ರೋಷೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ಸ್ವಾಮೀ, ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾಡಿರುವ ವಾದವನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆಗ ಏನು ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅವರೇ ಇಂದು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಇಂದು ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಅವರು ಹಿಂದೆ ಈ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಾಗ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು ಸತ್ಯವೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಸತ್ಯವಾದ ಆಪಾದನೆಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕರ್ಣಾಟಕದ ಜನತೆ ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಶರಾವತಿ ಕರ್ಮ ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತಹ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಇನ್ನು ಲಕ್ಷಾಧಿಪತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಅವರೇ ನೃಪ್ಪಿನಿಂದ 'ಎ' ಕ್ಲಾಸ್ಸು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಎನ್ನುವವರೇ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರು. ಇಂತಹ 'ಎ' ಕ್ಲಾಸ್ಸುಗಳ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ನೃಪ್ಪಿ ಮಾಡುವ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಬೇಕು. ನಾವು ಕೇಳಿದಂತೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ರಾಮಯ್ಯ ಎನ್ನುವವರು ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಂಪಾ

ದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇವರೇ ಮಾಡಿರುವ ತಲಕಳರೆ ಡ್ಯಾಂ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಿರುವುದು ಸಹಾ ಕಟ್ಟುಹೋಗಿದೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಇವರೇ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಡ್ಯಾಂ ಯಾವತ್ತು ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತದೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಚೆಗೆ ಜೋಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನೂಚನೆಗಳಿದ್ದುವು. ಅಂತೂ ಅವರು ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಆಗ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಆಗ ಬಂದಿದ್ದರೋ ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರೇ ಸ್ವತಃ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಜನತೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯೊಬ್ಬನ ಮಾದರಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬರ್ಕು ಮಾಡರಾಗಿತ್ತು ಇವುಗಳ ವಿವರಗಳೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಅವರೇ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಆಪಾದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದ್ದರೆ ಈಗ ಅವರೇ ಹೇಳಲಿ. ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಈ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಶ್ರೀಮಂತರು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್‌ರವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ಸೀತೆಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯಗಳೂ ಇವೆ, ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಭರತ ಎಂದು ಇದ್ದರು. ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಭರತನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಸೀತೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅಗ್ನಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಯಿತು ಅದರಿಂದ ಸೀತೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪಾವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದಳು, ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತಪಾತ ಪಾದ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸರ್ವಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹು ಚತುರರು. ಯಾವ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರ ಹೇಳಿಕೆ ಎಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೇ ಇಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶರಾವತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಚತುರತೆಯಿಂದ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇವರು ದಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಮಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಚತುರತೆ ಇವರಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದಳೇ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಜನಗಳ ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ವಿವರ ಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಲೆಯನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ನಾನು ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನೀವು ಅವರ ಶಿಷ್ಯರು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ರಾಯಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಆಗ ನಾನು ಯಾವ ರೀತಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರಿಂದ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ಅವರು ಸುದರ್ಶನ ಗೆಸ್ಟ್ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನೆರೆಯ ಸೇರಿಸಿ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಸರಕಾರದವರನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದರೂ ಸರಿ, ಇಲ್ಲವೇ ರಾಜೀಕೂಲಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೂ ಸರಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಸರಕಾರದವರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ತಿರುಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಾದರೂ ಸರಿ, ಇವರ ಶಕ್ತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು

(ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್)

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಮತ್ತು ಕಲೆಗಾರರು. ಸಮಯ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವನ್ನು ನಾವು ಅವರ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಕಾಣಬಹುದು. ಇವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಮೇಧಾವಿಗಳು ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ವಾಟಾಳ್ ಕಲೆ ಇವರಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಜನ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ತಾವು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಇದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವವರೂ ಆಗಿದ್ದೀರಿ. ತಾವೇ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮಾಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷೆಗಳು ಆಗಲೇಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾರಾಯ ಜನರು ಪಾಪದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಶರಾವತಿಯ ಕರ್ಮಕಾಂಡದ ಈ ಪಾಪದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಣ್ಣಗೌಡರವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರು ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಶರಾವತಿ ಕರ್ಮಕಾಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣರವರು ಇದೇ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ರೈಯಿಲ್ಲ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತರಿಸಿ ಒದದರೆ ಇದರ ವಿಚಾರಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿವರವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣರವರು ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಅಂದು ಶರಾವತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ಶರಾವತಿ ಕರ್ಮಕಾಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಇಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣರವರು ಇಂದು ಬಾಯಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದಿಟ್ಟ ನಿಲುವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ತಾಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ತಾಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವಿದೆ. ಈ ಶರಾವತಿ ಕರ್ಮಕಾಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಬೇಕಾದುದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ವಿಚಾರಗಳಿಗೂ ಹೆದರದೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮನ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಹಿಂದೆ 'ರಾಮ ರಾಜ್ಯ' ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆ ರಾಮರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು ನನಸಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಆ ರಾಮರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು ಪುನರವತಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಶರಾವತಿ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ನೀವು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲೇ ಬೇಕು. ಇದ್ದೇ ಇದ್ದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಆವತಾರವಾದೀತು. ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಇದೇ ಶರಾವತಿಯ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದವರು. ಆದುದರಿಂದ ಇಂದು ಅವರೇ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಹೇಳುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಜನ ಆಸೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಆಡಳಿತ ಮಾಡುವವರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬಲ್ಲೆವು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡದೇ ಬರೀ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸೆರೆಪೆಂಡು ಮಾಡುವುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡುವುದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇರಾಖೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹತ್ತು ಹನ್ನೊಂದು ಜನ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಆಗಿವೆ, ಹಾಗೂ ದುರುಪಯೋಗಗಳು ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಶರಾವತಿ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ದಿಟ್ಟ ನಿಲುವನ್ನು ತಳೆಯಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

2-30 P.M.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೇಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ, ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದರೆ, ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವಾಕ್ಯ ಅರೋಪವಾಡುವಾಗ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಕೂಸು ಬಡವಾಯಿತು ಎಂಬಂತೆ ಈ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾದ ನಷ್ಟವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಟನರ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಂಪನಿಯವರಿಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೇ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರೇ ಎಲ್ಲ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಈ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ. ಈಗ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣಕರ್ತರು, ಯಾರು ಹಣವನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದಂಥ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಶರಾವತಿ ಕರ್ಮಕಾಂಡವನ್ನು ಧರ್ಮಕಾಂಡವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿದೆ. ಈಗ ಆಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಭಾವಯುತವಾದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರಲಿ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರ ದಲ್ಲರಲಿ, ಅವರು ತಮ್ಮ ತಪ್ಪನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು. ಈ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರೈಮಾಫೇಸಿ ಕೇಸ್ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಈ ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇರಾಖೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಕೈವಾಡ ವೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವರ ಖಾತೆಯನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಖಾತೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಈ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ವ್ಯವಹಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಅಪಾರವಾದ ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವವರು ಸಹ ಹಣವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚಾಣಕ್ಯತನದಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಹಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಧೈರ್ಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನೆನ್ನೆ ದಿವಸ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಕೇಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಏನು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಹಣ, ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಮತ್ತು ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಆಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಯಾರಿಂದ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಅನ್ಯಾಯ ಮುಂದೆ ಆಗದಂತೆ ನಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ತನಿಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ಯೋಜನೆ ಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಕಲಸವನ್ನು ಟೆಂಡರ್ ಮೂಲಕ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೋ ಅಥವಾ ನೆಗೋಷಿಯೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಉದ್ಯಮವಾದ್ದರಿಂದ, ಇದರಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಯಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ತನಿಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅನುಭವವಿರುವಂಥ ಜಿಡ್ಡರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಹುಮ್ಮಾಬಾದ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದಾಗ ಶರಾವತಿ ಕರ್ಮಕಾಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಆದಂಥ ಕ್ರಿಟಿಸಿಸಮ್ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಏನು ಒಂದು ಭಾವನೆ ಮೂಡಿದೆ ಎಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭ

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್)

ವಾದ ಮೇಲೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಇದುವರೆಗೆ ಏನೇನು ಅನಾಹುತಗಳಾಗಿವೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲ ತಾವು ತನಿಖೆಗೆ ಒಳಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಭಯದಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಷ್ಟ ಮುನಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಈ ಕಡೆ ಇದ್ದಾಗ ಇದೇ ಶರಾವತಿ ಕರ್ಮಕಾಂಡದ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಸಮೇತ ಫೈಲ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನೇನು ತಾಂತ್ರಿಕ ತಜ್ಞನಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ ವೈವಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಈ ಕಡೆ ಇದ್ದಾಗ ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವರೇ ಇ ಶರಾವತಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಊಟಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದವರಿಗೆ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಬಾರದೆಂಬ ಗಾಡೆಯಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ನಾವು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಚೆನ್ನರಬಾರ್ ಅವರು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಬಂದಾಗ ಆಗಿನ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲರ ಏರ್ ಕಂಡೀಷನ್ ಟ್ರೈನುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಪರ್ ಹಾನ್‌ಗೂ ಡ್ಯಾಮ್‌ಗೂ ಕೇವಲ ಎರಡು ಮೂರು ಫಾರ್‌ಗಳ ಅಂತರವಿದೆ. ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ಡ್ಯಾಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಕ್ ಆಗುವುದು ಕಂಡುಬಂದಾಗ, ಅದನ್ನು ಸಿಮೆಂಟ್ ಹಾಕಿ ಮುಚ್ಚುತ್ತೇವೆ, ಅದರಿಂದ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಸಹ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ದಿನ ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿ ಲೇಕ್ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಒಬ್ಬ ರೈತ ತನ್ನ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬಾವಿಯನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ದನಕರುಗಳು ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನೀರಿನ ಕಟ್ಟಿಯನ್ನಾಗಲೀ ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ನೀರೂ ಸಹ ಪೂರಾಗದಂತೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಹಾಕಿಸಿ ಭದ್ರಪಡಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿಸಿರುವ ಡ್ಯಾಮ್ ಲೇಕ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರ ತಪ್ಪಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಈ ಸಭೆಯ ಎರಡು ಕಡೆ ಕುಳಿತು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಪುಣರು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈಗ ತಾನೆ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈ ಕೆಲಸ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ನಡೆದಿರುವುದರಿಂದ, ಯಾರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಿತು, ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯದೆ ಕಾಳಧನವನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರರು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭವವಿರುವವರು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈ ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ದೋಷ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಡಿಸಿದವರು, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರು ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದವರು ಎಲ್ಲರೂ ದೋಷ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬರು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಂದ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕು. ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಕೈವಾಡವೂ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಗೌರವ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಶರಾವತಿಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಕೈವಾಡವೂ ಇದೆಯೆಂದು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸುರಂಗದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸೋರುತ್ತಿದೆ, ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಸುರಂಗದ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ದೋಷ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ನಮಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹಿಂದೆ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ ಒಂದುವೇಳೆ ಇವರು ಹಿಂದೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮುನಿ ಬಳಿಯಲು ಅನುಕೃತಿ ಕಮಿಟಿ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರಿಗೆ

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದು ಯಾವುದೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಶರಾವತಿಯ ರಾಜಕೀಯ ಉಸ್ತೀಶದಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ಅಪಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಕನ್ಸೆಪ್ಟ್‌ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಮೇಲೂ ಸಂಶಯ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹಿರಿಯರು ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತಗಾರರು. ಅದು ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಬೀದರ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಎಗ್ಗಿಕ್ಕುಟೀವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಆಗಿ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ವರ್ಕ್‌ಚೌಜ್ ಎಂಪ್ಲಾಯಿಗಳಿಂದ ಪುನಃ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮಿಸುವುಕ್ ಅಮೌಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಅಂಥವರಿಗೆ ಇವೊತ್ತು ಕೆಲಸ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ನನಗೆ ದುಡ್ಡು ಬೇಡಿ ಈಗ ಕ್ಲೈಮೇಟ್ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಅಂಥಾ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅಡ್ಡಿನಿಸ್ತೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳುವಂಥಾದ್ದು ಸಾಧುವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಕೈವಾಡವೂ ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕನ್ಸೆಪ್ಟ್‌ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ನಡೆಸುವ ಮೊದಲು ಅದರ ವಿಚಾರಣೆ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಸಚಿವ ಪದವಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು 3 ತಿಂಗಳು ಚೈವ್ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮುಗಿದನಂತರ ಪುನಃ ಜನಗಳೇ ಇವರನ್ನು ಈ ಸಚಿವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೂರಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆಗೆ ಅಪಾರ ಗೌರವ ಇದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಶರಾವತಿಯ ಕನ್ಸೆಪ್ಟ್‌ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri C. M. ARUMUGAM (K. G. F.).—Madam Speaker, I did not know that this subject would come up to day. Some how, it has come up and it has already taken some time also.

At the outset, I am not here to make anybody responsible for this and try to talk only on that. Some of my friends were mentioning even about Sri Channabasappa. Well, I am not going to deal in that manner. Some how, Madam Speaker, ever since the construction of the Sharavathi Hydro-electric Project was started, there was some demand or the other that there should be some enquiry about the work of the Sharavathi Hydro-Electric Project. I was a member of this August House from 1957-62. With pardonable price, I must submit Madam Speaker, that I was the only member who used to raise this subject for five long years and nobody else. Some how I was the only member and nobody supported this idea. Everybody kept quiet when I was speaking on this subject. Every one thought that every thing was going on very well with Sharavathy Valley Hydro-Electric Project. I was the only the then unfortunate member who was raising this subject of Sharavathy Valley Hydro-Electric Project, on the Public Works Demand and I had to incur the displeasure of Sri H. M. Channabasappa as the then portfolio Minister. I like Sri Channabasappa because he is the only Minister who I can say, has got control over this subject. Therefore I have all respect for him. But since I was raising this subject in season and out of season, I must have been regarded as a sort of nuisance during those five years. Some friends and followers of Sri Channabasappa also tried to question

(SRI C. M. ARUMUGHAM)

me why I was always speaking on this Sharavathy Valley Hydro-Electric Project. Some how, that was my preoccupation in the Assembly during that period. And now I am feeling happy that I have come back to the Assembly because of Mr. Devaraj Urs and his Party coming into power. Previously when Veerendra Patil and his Guru Nijalingappa were in power, I could not get into the Assembly for a period of ten years. I was kept out. Today, I have come to the Assembly and I am so happy that I have got another opportunity of speaking about this Sharavathy Valley Hydro-Electric Project. I am going to take this opportunity and Madam Speaker, I will assure you, that I will make the best use of this opportunity. I am also very happy that my friend Sri Vatal Vagaraj was saying that Sri S. M. Krishna who was elected to the Parliament has come to this Assembly as Minister. I do not know for what reason; whether the elected members are not competent to become Ministers or whether he thought that he must resign his seat as Member of Parliament and come here through the Council. I do not know that. Somebody said that he was also sitting here on this side of the House speaking on this Sharavathy Valley Project and supporting the demand for an enquiry. Madam Speaker, my friend Sri Deve Gowda, my Leader, the Leader of the Opposition—I will have to accept it whether I like it or not. I may or may not like the Congress (O) and its policy. I may or may not like the congress of Veerendra Patil or his Guru Nijalingappa and others. But yet I will have to agree that there is something wrong with this Sharavathy Valley Hydro-Electric Project. There is something wrong with this 200 crore project. It was originally put at 30 crores. That was the first estimate for Sharavathy Hydro-Electric Project which has now gone up to 200 crores. There is something wrong with it. Something wrong-fundamentally. Therefore, it is but necessary and it is the need of the hour that Sri Devaraj Urs, our very popular Chief Minister should come forward with a proposal for a judicial probe into the working of the Sharavathy Valley Hydro-Electric Project. By judicial body I mean a sitting Judge of the High Court of Mysore, an experienced Civil Engineer from Tamil Nadu, an experienced Electrical Engineer from Andhra and an experienced Mechanical Engineer from some other State. I plead probe into the Sharavathi affairs because crores of rupees have been thrown into water and crores of rupees have gone into the pockets of contractors and some relatives of the Ministers. I have reasons for suggesting Engineers from three different States to constitute this probe committee. The Project was estimated at Rs. 30 crores initially. It has gone up four to five times. So we must ascertain how it went up, why estimates were revised, how many times they were revised, to help whom and how many were benefited.

A statement was made by our most revered Minister Sri H. M. Channabasappa on 19th December 1959. Following the practice in

the House of Commons, Sri Veerendra Patil issued a white Paper when he was Chief Minister. On important matters the House of Commons will bring out a White Paper. Sri Veerendra Patil was Deputy Minister and Public Works Minister before becoming the Chief Minister. He was promoted as Chief Minister by the blessings of his Guru Sri Nijalingappa. That apart, he issued a White Paper. What is this White Paper meant for? When Sri H. M. Channabasappa inspected Sharavathi Hydro-electric Works recently after becoming the Public Works Minister in the Cabinet of Sri Devaraj Urs, Sri Veerendra Patil issued a statement on it. What is all this? In 1957 when Sri Channabasappa was the Minister, he was having technical advisory committee of retired Chief Engineers whom he considered as experts. I have remarked more than once on the floor of this House itself that one of those retired Chief Engineers was not having proper vision and as such he should have been subjected to medical examination to ascertain whether he had medical fitness to serve on the expert committee. I have known so many I.A.S. and I.P.S. Officers having blood pressure and not being able to move as a consequence. Why does the Government want to retain such officers in service beyond the age of 58? There are several officers suffering from heart trouble and diabetes and yet allowed to continue in service. Such a Special Chief Engineer who lacked vision, was appointed on the High Power Committee by Sri Channabasappa to be exclusively in charge of execution of the civil works project. Who is that Chief Engineer? What is his recommendation? What is the specification given to the construction of the power tunnel? Who was the wonderful contractor who executed that job? Was there any penal clause for bad work? We must look into all these aspects. This High Power Board for the Sharavathi Hydro Electric Works was constituted under the chairmanship of Sri Channabasappa. The members of the Committee were Sri N. N. Iyengar, Retired Chief Engineer and Sri M. S. Tirumala Iyengar, Retired Chief Engineer, Hirakud.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ವಿಚಾರ ಯಾವುದು; ತಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ವಿಷಯ ಯಾವುದು? ಪೂರ್ತಿ ನಾನು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

Sri C. M. ARUMUGAM.—This High Power Board was in charge of construction, calling of tenders and appointment of big contractors. There again, there were hundreds of small contractors and thousands of workers employed under those contractors civil works. The major contractors were responsible for the works. Sri Veerendra Patil has disowned responsibility stating that he was not in charge at that time. Any way, this project has become a subject of controversy and off and on objections are raised and criticisms made. An enquiry into these allegation was demanded by no less a person than the present Hon'ble Minister Sri Channabasappa.

Therefore, I submit that so many persons are involved in this affair. The present Minister in charge of Public Works issued

(SRI C. M. ARUMUGAM)

a statement recently after holding inspection. There are also others who are responsible for defective work although they may not be directly in charge of the Public Works Department. Of course, Sri Nijalingappa and Sri Veerendra Patil are concerned with it, the former as Chief Minister and the latter, both as Public Works Minister and Chief Minister. It is freely talked out that the son-in-law of a Minister was a contractor there. But I do not know whether it is a fact or not. A Minister is known for his integrity and no Minister who is upright would show undue favour to a close relative of his. As such, I do not think even Sri Nijalingappa or any other Minister would have appointed his relative as Contractor in the Sharavathi Hydro-Electric Works. But yet time has come for having a probe into all the allegations so that it may throw light on their truthfulness or otherwise. There are suspicions and this is the best time for our Hon'ble Chief Minister to appoint a Committee to probe into the allegations and omissions and commissions. The Secretary in charge of the Public Works Department also should be held responsible. For instance, Sri G. V. K. Rao was also Secretary of the Public Works Department for a number of years. So many Chief Engineers have come and gone. So right from the Minister, down to the Secretary, the Chief Engineer and the bottom-most Assistant Engineer, the responsibility should be fixed. For this, there must be an enquiry. Therefore, I support the move made by the hon. Leader of the Opposition to find out the truth and establish justice. Crores of rupees have been wasted. All this money has been collected from the poor people by way of taxes and spent in a distant, far off place. Because Shimoga District is situated far away from the State capital, money has been spent recklessly without looking into the budget estimates.

I once again support Sri Dave Gowda's motion and request the Government of Mysore headed by Sri D. Devaraj Urs to appoint a Judicial Committee as suggested by me at the outset, to probe into the matter.

3-00 P.M.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನವರೇ, ಶರಾವತಿ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಭಾಷಣಗಾರರು ಬಹಳ ವಿಶದವಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಲ್ಲೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಯ ಮೇಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ಮೇಲಾಗಲಿ ಅಪಾದನೆಗಳು ಏನಾದರೂ ಇರುವುದಾದರೆ, ಆ ಅಪಾದನೆಗಳಿಂದ ಅತಿ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ನಿಮ್ಮತ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಅಪಾದನೆಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮತ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ್ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಯೋಚಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಶರಾವತಿ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮೇಲೆಯೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಪಾದನೆಗಳಿವೆ.

ಒಂದು ಸಾರಿ ಹಿಂದೆ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಶರಾವತಿ ಕರ್ಮಕಾಂಡ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನೆಂಬುದಾಗಿ ಅನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ತಪ್ಪು ಯಾರದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಪಾದನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸ್ಥಿರಪಡದ ಹೊರತು ಈ ಸ್ತ್ರೀಮ್ ಪ್ರಗತಿಯಾಗದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹಾಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕೇವಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮಾತಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದಂಥ ಜುಡೀಷಿಯರ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಈಗಿನವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ನುಮಾರು 25—50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಗೋಸ್ಕರ, ಚುನಾವಣೆಗೋಸ್ಕರ ಪಡೆದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ದೂರುಗಳೂ ಸಹ ಇವೆ. ಅನೇಕ ಅಪಾದನೆಗಳೂ ಕೂಡ ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಪಾದನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಸ್ಥಿರಪಡದಿದ್ದರೆ, ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಅಷ್ಟೇನೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಹಾಗೂ ಲಾಭವಾಗಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಆ ಜುಡೀಷಿಯರ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಯಾರೂ ಇರಕೂಡದು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಜಡ್ಡುಗಳೂ ಸಹ ಇರಕೂಡದು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಂತಹವರನ್ನು ಆ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕು. ಅಂತಹವರಿಂದ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಆ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಪ್ಪು ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ದೃಢಪಡಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೊದಲನೆಯ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಈಗ ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ಖಾತೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸಮಂಜಸವಾದುದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದು ನಾನಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣ ನವರು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ತಾವು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಿಂದ ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಬರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ನೀವು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಿಂದ ನಿರ್ಗಮಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಹೊರಗಿನವರಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ, ಶರಾವತಿಯ ಪ್ರಕರಣ ಇದು ಹೊಸದಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮಹತ್ತರವಾದಂಥ ಯೋಜನೆ ನಡೆಯುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ವಿಶದವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕವಿದೆ. ಈಗ ಶ್ರೀಯುತರಾದಂಥ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು, ದೇವೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಒಂದಲ್ಲ, ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಅಡ್ಡರ್ನ್ ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಕಾರ್ ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ನೋಟೀಸ್, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ನಿರ್ಣಯ—ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ವಿವರಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ್ಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸತ್ಯಾಂಶವೇನು ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟಮಟ್ಟಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅಲ್ಲಷ್ಟು, ಇಲ್ಲಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ವಾದವಿವಾದಗಳು ಅಡ್ಡದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತಿಂಗಳು 16ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಶರಾವತಿಯ ಟರ್ನ್ ಅಥವಾ ಒಂದು ನುರಂಗವಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಮಾರ್ಗ ಒಡೆದುಹೋಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಕಂಡುಬಂದಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕರೆಸಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ)

ವಿಚಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿವಸವನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡಿ ವಿಶದವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡರಾಯಿತು. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಾನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದೂ, ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ, ಏನು ವಿಷಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಬಂದಮೇಲೆ ನುಮಾರು 3-4 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೊರಬಿತ್ತು. ಈ ಒಂದು ವಿಷಯವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜಾಂಶವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. 1961, 1962, 1963, 1964 ಮತ್ತು 1965ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೇ ಇರುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಒಂದು ಶರಾವತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಆದರೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಕೆಲವರು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನಾನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಧೋರಣೆ, ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಆಡಳಿತಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತೊಂದು ಧೋರಣೆ ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆಂದು ಆರೋಪಣೆಮಾಡಿ ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ನಿಪುಣರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಶಹಬಾಸ್‌ಗಿರಿ ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಸಂಧಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದಂಥ ಸರ್ಕಾರ, ಸ್ವಚ್ಛ ಸರ್ಕಾರ ಇರಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನೀವೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ಆ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸ್ವಚ್ಛ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಗಗಳಿವೆ. ಆಡಳಿತ ವರ್ಗ ಒಂದು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನ, ಇನ್ನೊಂದು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಹೊರತು ಆಡಳಿತ ವರ್ಗ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗದೇ ಇರುವವರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಯಾರಮೇಲೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಆ ಒಂದು ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ನೀವೂ ಸಹ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಎಷ್ಟು ಸ್ವಚ್ಛ ಸಹ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸಹ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕವರು ನಾವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕವರು ನಾವು ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛ ವಾಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಬದರಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಆ ರೀತಿ ಬನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಎಂದರೆ ಯಾರು ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಜೀವನ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರಬೇಕು. ಆದಾದನಂತರ ಆಡಳಿತವರ್ಗದಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಜನರ ಜೀವನ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲರತಕ್ಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡರ ಜೀವನ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗದೆ ಏನಾ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದಲ್ಲರತಕ್ಕವರು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಒಂದಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ—ಅದೇನೆಂದರೆ ಕಳೆದ 10-12 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಏನೇನು ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಶರಾವತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇನೋ, ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಆ ಶರಾವತಿಯೊಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರವಾಗಲಿ, ಅದನ್ನೇ ಈಗಲೂ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎನಾ ಆ 'ಸುಬ್ಬರಾಯನ ಕೆರೆ ಭಾಷಣಗಳಂತೆ' ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ...

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಾವು “ಶರಾವತಿ ಫೋರ್ಡ್ ಆರ್ಮ್ಸ್” ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮಧತ್ತದ ವಿಚಾರಗಳೇನಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಒಂದು ದಿನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಮಗೂ ಕಾರಾವಕಾಶ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಶರಾವತಿ ಪ್ರಕರಣ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಅಡ್ಡರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಒಂದು

ಕಾರ್ ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ಮೋಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ಇಂಥಾ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದು ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನೀಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಂದರ್ಭ ಇದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳು ಹೊರಬಿಡುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಹೊರಗೆಡುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಈ ಹಿಂದೆ ನಾನು 10-12 ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಹೊರಗೆಡವಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳಿಗೂ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಕಂಟಿನ್ಯುಯಸ್ಸಾಗಿ—ಅದೂ ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ—ನಾನು ಈ ಆಸೆಬಿಡುತ್ತಿರುವ ಇಬ್ಬದಿರಲಿ ಆಗ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಾಚೂ ಈ ದಿವಸ ನಾನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಶರಾವತಿ ಟನರ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿತೋ ಅದರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಂಡ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಸತ್ಯವಾದದ್ದು, ಅಪ್ರಮಾಣವಾದದ್ದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಾನು ಹಿಂದೆ, ಅಂದರೆ 1967-68, 68-69 ರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಅವಕ್ಕೂ ಈ ದಿವಸ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೂ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಶರಾವತಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಒಂದು. ಆ ದಿವಸ ನಾನು ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳತಕ್ಕ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಒಂದು ಕಾರ್ ಅಟೆನ್‌ಷನ್ ನನ್ನ ಮುಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಆಗತ್ಯ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ವಿಚಾರಗಳು ಈ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು “ನನಗೆ ಆದಳಿತವರ್ಗದವರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಹತೋಟಿ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಹತೋಟಿ ನನ್ನ ಮಾತಿನ ಮೇಲೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಆದಳಿತ ವರ್ಗದವರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಹತೋಟಿ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಹತೋಟಿ ನನ್ನ ಮಾತಿನ ಮೇಲಿಲ್ಲ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆರಗಿ ಎಷ್ಟು ಕಾತುರತೆ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಕಾತುರತೆ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೂ, ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅನಾಹುತಗಳು ನಡೆದಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾರು ಯಾರು ಯಾವ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದರು, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಕಾರಣವಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಗಳ ವಿಮರ್ಶೆಯಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ತಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಎಷ್ಟು ಕಾತುರತೆ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಕಾತುರತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಪ್ರಕಾಶ ಮಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಇಂಥ ಒಂದು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸರಿಯಾದ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಕೇವಲ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕರೆಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಯಾರೂ ಕೂಡ ಇಂಥಾ ಮಹತ್ವ ಪೂರ್ಣವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಲು ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಹಾಗೆ ವಹಿಸುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರಗಳು ಹೊರಬಿಡುತ್ತವೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆ, 10-12 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೋ ಅದನ್ನು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ಇಂದು ಧೃಢಪಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಇದರ ಒಂದು ಪೂರ್ಣ ಚಿತ್ರ ಏನಿದೆ ಅದು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಒದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ರ ತಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಶೆ. ಶರಾವತಿ ಪ್ರಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವೇನು ತಮ್ಮ ಕಾತುರತೆಯನ್ನು ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಮತ್ತು ಕಾಲಿಜೇಷನ್ ಮೋಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅದೇ ಕಾತುರತೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇದೆ; ನನಗೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಏನು ಹಿಮ್ ಸೆ—ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಅಂಥ ಆಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಿಂಬಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅವರು ಒಂದು ಅಧಿಕೃತ ವಾಣಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ನನ್ನ ಆಸೆ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಅಧಿಕೃತ ವಾಣಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವೆನೆ ಎಂದೇನೆ. ಅದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಅಡ್ಡರ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ; ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅಡ್ಡಿಬರತಕ್ಕವನಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗಬಹುದು.

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ)

ತಾವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಸರಕಾರ ವಾಸ್ತವವಾಂಶ ಕುರಿತು ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವುದು. ಆಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆ ಒಡೆದು ತಾವು ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಎರಡು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. The hon. Ministers has already made a statement in the Press and to-day he is making another statement.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ವಾಸ್ತವವಾಂಶವೆಂದರೆ, ಈ ದಿವಸ ಏನೇನು ಡ್ಯಾಮೇಜ್ ಆಗಿದೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದು.....

Sri C. M. ARUMUGAM.—Let him not come and preach here that what we say is only a hearsay.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇನ್ನೊಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಆಮೇಲೆ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅದೇನೂ ಬೇಡ. I want a categorical reply from the Public Works Minister or the Chief Minister as to whether they are going to hold a judicial enquiry in the matter or not?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವಶ್ಯವಿದ್ದರೆ ಬೇಕಾದ ಕಾಯಿಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಆಧಾರ ತಮಗಿರಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಕರಾರು ವಾಕ್ಯಾದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನೊದಗಿಸುವುದು. ಇಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಒಂದು ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ. ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಧಾನರ್ ವಿಷಯ ಕೇಳಿದರು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ತಲೆಕೆಳಗೆ ಡ್ಯಾಂ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಜನಾಗಿದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ವಿಷಯ ನಿರ್ಣಯಮಾಡಬಹುದು. ಒಂದುವೇಳೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಬೇಡವೆಂದರೆ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಲು ನಾನು ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂಡೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಂಕಿಅಂಶ ಒದಗಿಸಲು ಶತಮಾನವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತಮಗೇನು ತೊಂದರೆ ಯಾಗಬಹುದು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಆಗುತ್ತದೆ ತಮ್ಮ ಕಾತುರತೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಆಳತೆ ಮಾಡಬಲ್ಲೆ, ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ರವರಿಗೆ, ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಕಾತುರತೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆ.

Sri C. M. ARUMUGAM.—The Hon. Minister has already replied. The Leader of the Opposition wanted to have from the Chief Minister a categorical reply. But the Hon. Minister is again speaking the same thing for the second time.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೇನು ಕಷ್ಟವಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಯಾರಿಗೂ ಶಂಕೆ ಇರಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಶೇಖರಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳಾಗಬಹುದು. ಮಗುವಿನ ಜನನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ನಾಮಕರಣವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಕಾತುರತೆಯಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಕುತೂಹಲವೇನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅರಿತಿದ್ದೇನೆ. ಅದು

ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮಮತೆಯಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಟ್ಟು ಸರಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು, ತನಿಖೆ ಏನು ಆವಶ್ಯಕವೋ ಅದಾಗಬೇಕು. ತಮಗೇ ಅಲ್ಲದೆ ರಕ್ಷಣೀಪಲಕ್ ಜನರಿಗೆ, ಹೊರಗಡೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲವಿದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಜನತೆಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ತಾವೂ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವವರೆಗೂ ಯಾರೂ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇನ್ನು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ, 26ನೆಯ ತಾರೀಖಿನೊಳಗಾಗಿ ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಆಕ್ರಮ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾಹಿತಿ, ಒಂದು ಫ್ಯಾಕ್ಟುಯಲ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಇಚ್ಛಿಸಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಷಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳಬೇಕು. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಅಂಕಿಅಂಶ ಒದಗಿಸಲು ಕಾಲ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನಮಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಅಂಕಿಅಂಶ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಇದೆ. ಅದರ ಮಾತು ಬೇಡ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಯಮಾಡಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಈಗ ಬೇರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಚಾರ. ನಾವೂ, ತಾವೂ ಎಲ್ಲರೂ ಭಾವಪರವಶರಾಗುವುದು.....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಭಾವಪರವಶನಾಗಿ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದು ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಅದರ ಫಲ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

3-30 P.M.

ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿಂದ್ದಾಗ್ಗೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಹಣ ಪೊಣ್ಣು ಆಗಿರುವ ವೈವಿಧ್ಯ ವಿಚಾರ ಬಂದಿತ್ತು. ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ “ತಲಕಳರೆ” ಡ್ಯಾಮಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಹೊರಗಡೆ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಸರಿಯಾಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟಿಲ್ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಬಂದದ್ದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಆಗ ಅವರೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಘಟನೆಯಾಗುವ ಸ್ವಾವೇಶವಿಲ್ಲ, ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. 1968 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೋ ಎನ್ನೋ ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲ, ಟನರ್ ರಿಪೇರಿ ಅದುವು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಬಂತು. ಅದಾದಮೇಲೆ ಈಗ ಮತ್ತೆ ಟನರ್ ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಒಂದು ವಾರ ನೀರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ವರದಿ ಬಂತು. ಮತ್ತೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂದು ಸಂಭಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರು. ಟನರ್ ರಿಪೇರಿ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ, ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ತೊಂದರೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ರಿಪೇರಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು, ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಯನ್ನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಸಭೆಯ ಮುಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಅಗಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಅಗಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂದು ನಾನು ಇನ್ನು ಮನಸ್ಸು

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ I have an open mind. ಇದು ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಎಲ್ಲೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಜ್ಯೂಡಿಸಿಯರ್ ಎನ್‌ಕ್ವಯರಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ವಿಟ್ ಹಾಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಯಾರನ್ನೋ ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಥವಾ ಯಾರ ಮೇಲೋ ತಪ್ಪು ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಒಬ್ಬರಿಂದ ಬರಲಿ, 10 ಜನರಿಂದ ಬರಲಿ, ಲಕ್ಷ ಜನರಿಂದ ಬರಲಿ ಆದರೆ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಆ ಶಂಕೆ ಬಂದಹಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ತಾವೇ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಶಂಕೆ ಇದೆಯೆಂದು ವಿತಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡೂಮುಕ್ಕಾಲು ಕೋಟಿ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಅಂದರೆ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಗೆ ಬಿಡಿ. ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಿಷ್ಕಪಟದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರಿಗೂ ವಿನಾಕಾರಣ ಆ ಭಾವನೆ ಬರಬಾರದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ. ಇದೇ ಪ್ರಥಮತಃ ಗೊತ್ತಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ್ದು ಇದೆ, ಡ್ಯಾಮೇಜನ್ ಆಗಲಿ, ಮತ್ತೊಂದಾಗಲಿ ಇದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ಇನ್ನೂ ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಹೊರಪಡುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಏನೋ ಒಂದು ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ಹೇಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ಸ್ ಕೊರಬಿದ್ದ ಮೇಲೆ; if it becomes necessary let there be an enquiry ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಲೂ ಅದನ್ನೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. If it becomes necessary let there be an enquiry. Beyond this, at this stage, it may not be desirable, in the absence of full facts, to say anything for or against. But, I can say one thing, that I have an open mind. I am neither prejudiced for or against. I know many of our hon. members are anxious that unnecessarily people should not be made to think that we are trying to persecute people due to political pressures or reasons—I am far from it; I do not allow such things to happen. So far as judicial enquiry is concerned, it is a matter which has to be weighed carefully before we take that decision. So, I would request the hon. members on the other side to kindly hear with me, to have more patience so that at the appropriate time it should be possible for us to take such decision as it is desirable.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆ ಏನು ಇದೆ ಎಂದರೆ, ಎರ್ರಾ ಮೆಟೀರಿಯರ್ಸ್ ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ, ಕೇವಲ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪೀರಿಯಡ್‌ಗೆ ಅನ್ವಯಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಎನ್‌ಕ್ವಯರಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಇನ್ನೊಂದು ಪೀರಿಯಡ್ ಆದರೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಆರೋಪನೆ ಮಾಡುವ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಿರಿ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ further argument ಬೇಕಿಲ್ಲ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂಜರಿ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

(Members of the opposition left the House.)

MADAM SPEAKER.—There is no question of permitting this Adjournment Motion. I withhold my consent.

Now the House will rise and meet after half-an-hour.

The House adjourned for Tea at Forty Minutes past Three of the Clock and re-assembled at Ten Minutes past Four of the Clock.